

МАТВІЄНКО КАТЕРИНА, студентка І
курсу Інституту педагогічної освіти
Миколаївського національного
університету ім. В. Сухомлинського

ОСОБИСТІТЬ Т.Г. ШЕВЧЕНКА - НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА КУЛЬТУРНОГО СВІТУ УКРАЇНИ

В історії кожного народу є постаті, які з тих чи інших причин не лише стають уособленням сокровенних національних прагнень, але ще й ідеальними символами його, народу, здобутків, історичної долі, своєрідними зразковими громадянами, що вивищуються над часом. Таких постатей вкрай мало. Проте ще менше з-поміж них тих, кого по-справжньому люблять і шанують незалежно від політичних та ідеологічних завдань часу, зміни культурних епох чи примхливої моди.

У культурному іконостасі України вже два століття беззаперечним моральним авторитетом є Тарас Шевченко. Поет. Художник. Людина, доля якої була й залишається взірцевим прикладом «служіння народу». Його постать наділена ідеальною біографією, що у свідомості більшості носіїв національної традиції давно трансформувалася в міф, за посягання на який (а часто навіть за саме використання цього терміну) доводиться розплачуватися.

Кожний, хто глибоко вивчає творчість Т. Г. Шевченка, неминує переконується, що має вона світове значення. Ось кілька висловлювань з цього приводу: "Завдяки Шевченкові скарби української душі повною річкою влилися в загальний потік людської культури" (Луначарський); "Тарас Шевченко не має собі рівних у світовій літературі" (Курелла, Німеччина); "Його геній розрісся, як дерево, простягнувши крону над віками" (Камілар, Румунія); "Поки б'ються серця людей, звучатиме і голос Шевченка" (Хікмет, Туреччина); "Він був найбільш народним поетом з усіх великих поетів світу. Поезія Шевченка була явищем єдиним і неповторним.

Немає для неї відповідника в світовій літературі" (Якубець, Польща).[2]

Інколи справедливо зауважують, що революційно-демократичних письменників у ХІХ ст. було не так уже й мало, проте жоден з них не піднявся до таких вершин шани і любові народу, як Шевченко. У своїх творах він випромінював на скривджених всю силу великої любові, цілий океан ніжності, а трагедію сироти чи вдови підносив до рівня світової трагедії.

"Кобзар" знаменував собою демократизацію світової літератури, бо з його сторінок чи не вперше заговорили цілі соціальні материки, які залишалися невідомими для елітарної культури – і це було одкровенням. [1]

Творчість Шевченка постає чи не найвидатнішим всеєвропейським і світовим явищем, бо досі, як слушно зауважив Вадим Скуратівський, "вікове горе мас, по суті, не мало своїх літературних уст, не розверзалося ними, не прорізалось своїм художнім голосом". Були окремі літературні спроби, але настільки несміливі й наслідувальні стосовно панівної культури, що ставали панською іграшкою, а не грандіозним мистецьким явищем і національно-соціальним викликом, яким була творчість великого Кобзаря. Саме Шевченко вперше в історії порушив тисячолітню німоту соціальних низів. Тому "Кобзар" і має планетарне значення, саме українським словом вперше заговорили невідомі досі для елітарної культури світи, речником яких став українець, він своєю творчістю демократизував європейську та світову літературу. [6]

Тарас Шевченко – символ чесності, правди і безстрашності, великої любові до людини. Вся творчість великого Кобзаря зігріта гарячою любов'ю до Батьківщини, пройнята священною ненавистю до ворогів і гнобителів народу. Його думи, його пісні, його полум'яний гнів, його боротьба за світлу долю трудового люду були думами, піснями, гнівом і боротьбою мільйонів.

Поезію Шевченка люблять усі народи. Поет, який віддав усі свої сили боротьбі за визволення рідної України від соціального і національного гніту, виражав прагнення і сподівання всіх народів, всіх прогресивних людей світу.

Світлий образ великого Кобзаря – безсмертний, як і сам народ, що породив його. Вічно нетлінна творчість геніального сина України жива подихом життя, биттям гарячого людського серця. Безсмертна могутня сила його таланту, проникливість і глибина його думки, мужність і ніжність його лірики, гострота і пристрастність його слова, мужність і пісенність його віршів, самовіддана любов його до своєї Батьківщини, до свого народу.

Тарас Шевченко!... Це ім'я дорогоцінною перлиною виблискує у золотій скарбниці світової культури. У славній плеяді безсмертних класиків літератури геніальний співець українського народу по праву стоїть в одному ряду з такими титанами думки і слова, як Гомер і Шекспір, Пушкін і Толстой, Гете і Байрон, Шіллер і Гейне, Бальзак і Гюго, Міцкевич і Бернс, Руставелі і Нізамі, чия мистецька спадщина стала надбанням усього передового людства.

Список використаних джерел:

1. Бабишкін, О. Шевченкова слава [Текст] / О. Бабишкін. – К., 1989.
2. Богданович, Н. Избранные произведения [Текст] / Н. Богданович. – М., 1983. – С. 283.
3. Болшаков, Л. Повість про вічне життя [Текст] / Л. Болшков. – К., 1990.
4. Ващенко, В. С. Епітети поетичної мови Т. Г. Шевченка [Текст]: словник-покажчик / В.С. Ващенко. – Дніпропетровськ, 1982.
5. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: В 3 кн. [Текст] – К., 1994.